

Workshops Kennisfestival Lokale Energie Overijssel

	Workshop	Workshop inleiders
1	<p>De financiering van een zonnepark: de opties op een rij</p> <p>De investeringen en exploitatie van een zonnepark realiseren kan op verschillende manieren. Deze workshop zet de opties op een rij. Ervaringen uit de praktijk, de uitdagingen en valkuilen komen aan de orde. Ook worden praktische tips gegeven.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dominique Doedens (IM-makelaar) • Bernard Stornebrink (Energiefonds Overijssel)
2	<p>Stoomcursus voor beginnende energie initiatieven: do & do nots</p> <p>Je hebt een zeer goed idee om samen met anderen duurzame energie te gaan opwekken. Je ziet allerlei kansen en wilt graag in je eigen dorp of wijk actief worden. Waarom wil je dat? Hoe doe je dat en boek je snel resultaat? Wat heb je nodig en komt er bij kijken om een lokaal duurzaam energie initiatief tot een succes te maken? In Overijssel zijn initiatieven makelaars actief om jou te helpen de eerste stappen te zetten. In deze workshop maak je kennis met hun aanpak en ga je concreet met de eerste stappen naar huis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Timo Veen (Duurzaam Dorp Hoonhorst & IM makelaar) • Jolanda Kemna (Energiek Vasse & IM makelaar)
3	<p>Spraakmakende acties</p> <p>Als lokaal energie initiatief heb je allerlei mooie plannen. Je kunt het niet alleen! Hoe zorg je ervoor dat je opvalt en je mensen aanspreekt? Hoe krijg je mensen in beweging om zich bij jouw initiatief aan te sluiten? En hoe zorg je voor kleine succesjes waardoor de belangstelling en het enthousiasme voor jouw initiatief blijft, ook als het wat langer duurt voordat het eerste grote project is gerealiseerd? Tijdens deze creatieve workshop bedenk je ter plekke de meest waanzinnige ideeën om jouw publiek te bereiken, de gemeenschap in beweging te krijgen en te blijven boeien!</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mirjam Burema (Provincie Overijssel) • Jan Atze de Vries (Provincie Overijssel)
4	<p>Zonnevelden: hoe zorg je voor een goede ruimtelijke inpassing?</p> <p>Steeds meer lokale energie initiatieven hebben de ambitie om zonneparken aan te leggen. Maar de ruimte is schaars en landschappelijke inpassing is belangrijk o.a. voor het verkrijgen van draagvlak in de omgeving. Wat zijn de belangrijkste uitdagingen en ervaringen? Met behulp van het provincie dekkende 3D-model worden de vragen 'waar', 'hoe groot' en 'hoe dan in te passen' in een voorbeeldgebied samen met de workshopdeelnemers doorlopen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tim de Weerd (Provincie Overijssel) • Rik Olde Loohuis (Rom3D)

<p>5</p>	<p>Zonprojecten met de Postcoderoos: 2 praktijkmodellen Met de Postcoderoos regeling kunnen burgers lokaal gezamenlijk zonnestroom opwekken. Er zijn verschillende mogelijkheden om een Postcoderoos project te realiseren. De Energie coöperatie De Wieden-Weerribben deelt hun ervaringen met het zelf-aan-de- slag model. Hof van Twente op Rozen heeft een andere aanpak gekozen. Het belangrijkste verschil van het ‘ontzorg’ model van Hof van Twente op Rozen is dat leden tegen een zeer geringe en éénmalige inleg gebruik kunnen maken van de Regeling Verlaagd Tarief. Ze hoeven zelf niet te investeren in zonnepanelen. Wat zijn de praktijkervaringen, de hoogte en dieptepunten en praktische tips?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ruurd Huisman (Energie coöperatie De Wieden-Weerribben) • Charles Nijssen (Coöperatie Hof van Twente op Rozen)
<p>6</p>	<p>Innovatieve energiemarkt Heeten. Hoe ziet onze energievoorziening er in de toekomst uit? Een uitdaging bij duurzame opwekking is het fluctuerende aanbod dat niet gelijk loopt met de vraag. Wat zijn de ontwikkelingen en mogelijkheden? Welke rol kunnen energielieve collectieven hier in spelen? Aan de hand van het praktijkvoorbeeld Grid-flex Heeten wordt een en ander toegelicht.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rob van Buitenen (Enpuls) • Energie coöperatie Endona
<p>7</p>	<p>Gemeenten en lokale duurzame Initiatieven: hetzelfde doel, andere route, kun je elkaar vinden? We horen het regelmatig: initiatieven vinden de gemeente te afwachtend en de gemeente weet niet hoe ze met de initiatieven moeten omgaan. Als regisseur, participant, klant en/of financier? Wat moet een initiatief wel en niet doen? En waar kan de gemeente haar rol anders oppakken? Kunnen beide partijen elkaar versterken in het realiseren van het doel? Neem kennis van de praktijkervaringen in de gemeenten Olst-Wijhe en Zwartewaterland.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Barbara Luijters (gemeente Olst-Wijhe) • Aaltje van den Brink (gemeente Zwartewaterland en Steenwijkerland) • Coöperatie ‘Goed veur mekare’
<p>8</p>	<p>Overijssel energieneutraal: doet u mee? De energietransitie is ook een bestuurlijke uitdaging. Een spannend proces waar emoties, participatie en lef een grote rol spelen. Wat zijn de belangrijkste uitdagingen na de gemeentelijke verkiezingen? Welke stappen moeten er worden gezet en hoe kunt u als bestuurder daar een belangrijke rol in spelen? Een inspirerende sessie, met u in de hoofdrol!</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ruud Koorstra (Energiecommissaris Nederland) • Annemieke Traag (gedeputeerde Energie, Milieu en Europa) met als gespreksleider Matthijs Nijboer (directeur Natuur en Milieu Overijssel)

9	<p>Draagvlak en acceptatie bij grootschalige duurzame energieprojecten</p> <p>Het realiseren van een zonneveld of windpark is geen sinecure. Parken hebben ruimte nodig en die is schaars. Windturbines en zonnevelden worden vaak ervaren als een aanslag op de leefomgeving. Het verkrijgen van draagvlak bij de lokale politiek en acceptatie in de omgeving speelt een belangrijke factor bij de realisatie. Wat zijn de belangrijkste uitdagingen en praktijkervaringen om een dergelijk project te realiseren?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alex de Meijer (Gelderse Natuur en Milieufederatie, windpark Nijmegen-Betuwe) • Miranda Scheffer (Duurzaam Wierden-Enter, zonnepark De Groene Weuste)
10	<p>Van warmtevisie naar comfortabele wijk</p> <p>In de Energie Agenda van minister Kamp staat dat energie een onderdeel moet zijn van de omgevingsvisie en -plannen. In samenwerking met de netbeheerder moeten gemeenten een strategie ontwikkelen voor de verduurzaming van de warmtevoorziening en deze vervolgens opnemen in het omgevingsplan. Wat kunt u daarbij van het netbedrijf verwachten? Welke informatie heeft de netbeheerder voor u, en bij wie moet u zijn?</p> <p>In deze workshop gaan we aan de hand van een casus samen aan de slag. We proberen een omgevingsvisie en -plan te maken en ontdekken zo waar de gemeente en de netbeheerder elkaar nodig hebben, elkaar kunnen helpen en waarvoor wellicht ook nog andere partijen nodig zijn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gertjan Mulder (Enexis) • Klaas Bootsma (Coteq) • Bastiaan Meijer (Rendo)
11	<p>Game: Power! De energietransitie van onderaf</p> <p>(Let op! Lengte workshop is 2 workshoprondes achter elkaar)</p> <p>De energiemarkt: hoe zit die eigenlijk in elkaar? Als initiatief heb je niet alleen met burgers te maken, maar ook met overheden, bedrijven, energieleveranciers, netbeheerders, woningcorporaties en financiers. Wat begint met een mooi idee, kan zomaar stranden door onvoldoende inzicht in ons complexe energiesysteem. TNO ontwikkelde een 'serious game' om hiermee ervaring op te doen. Spelen van het spel 'de energietransitie van onderaf', is dé manier om te ontdekken hoe de energiewereld in elkaar steekt!</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Marleen Volkers (Provincie Overijssel)

<p>12</p>	<p>Samen met de buurt energie besparen 3,5 miljoen mensen staan open voor energiebesparing. Toch blijft verduurzaming van de woningvoorraad achter bij de doelen. Het blijft moeilijk om woningeigenaren te verleiden tot energiemaatregelen. Hoe bereik je de mensen en krijg je ze mee zodat ze daadwerkelijk aan de slag gaan? Buurkracht heeft de afgelopen 4 jaar veel expertise opgebouwd met een buurtgerichte aanpak.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rana Berends (buurtproces begeleider Buurkracht)
<p>13</p>	<p>Geen aardgas, wat nu?! We moeten van het aardgas af en onze warmtevoorziening verduurzamen. Dat is makkelijk gezegd, maar hoe doe je dat? Welke technische mogelijkheden zijn er, en welke gevolgen heeft dat voor gebouwen en de energie-infrastructuur? Voor benutting van restwarmte moeten warmtenetten worden aangelegd. En als we 'all-electric' gaan, moet de capaciteit van het elektriciteitsnet minstens twee keer zo groot worden en zijn heel veel windmolens en zonnepanelen nodig om de benodigde elektriciteit op te wekken. In deze workshop krijgt u inzicht in de verschillende mogelijkheden en gaan we in op hoe de afweging tussen al die verschillende opties gemaakt kan worden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gertjan Mulder (Enexis) • Klaas Bootsma (Coteq) • Bastiaan Meijer (Rendo)